

ÎNCHEIERE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Plugari Ivan, reprezentat de avocatul, Paciurca Iulian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Plugari Ivan împotriva notarului public Condorachi Olga, intervenienți accesorii Rotaru Mihail și Onofraș Mihail cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice, recunoașterea dreptului la moștenire și obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Plugari Ivan și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 30 martie 2017

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2016 Plugari Ivan a depus o cerere de chemare în judecată împotriva notarului public Condorachi Olga cu privire la recunoașterea dreptului la moștenire și obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal.

În motivarea acțiunii a indicat că, este succesor de gradul II al întregului patrimoniu din XXXX, nr. cadastral XXXX, lăsat de sora sa, defuncta Plugari Elena, care a decedat la 19 ianuarie 2016.

La 19 iulie 2016 a depus o cerere la notarul public Condorachi Olga privind eliberarea certificatului de moștenitor legal, însă prin răspunsul din 12 septembrie 2016 cererea a fost respinsă, motivând faptul că, la cererea moștenitorilor testamentari a fost deschisă procedura succesorală, iar dânsul potrivit testamentului nu are calitatea de moștenitor al patrimoniului succesoral.

Astfel, consideră că răspunsul notarului public Condorachi Olga este neîntemeiat, deoarece nu s-a prezentat nici un document pertinent ce ar confirma motivele invocate, astfel i-a fost îngrădit dreptul la moștenire garantat prin art.46 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova.

Plugari Ivan și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza art. 8, alin. (1), 9 alin. (1), 10 alin. (1), 11 alin. (1), 1432, 1500, 1556-1557 ale Codului civil.

Reclamantul solicită, recunoașterea dreptului la moștenire asupra imobilului din XXXX, nr. cadastral XXXX, cu obligarea notarului public Condorachi Olga să elibereze certificat de moștenitor legal asupra imobilului cu nr. cadastral XXXX, situat în XXXX.

La 5 decembrie 2016 Plugari Ivan, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, a înaintat o cerere suplimentară, indicând ca intervenienți accesorii, Rotaru Mihail și Onofraș Mihail, prin care a solicitat declararea nulă a testamentului nr.296 din 18 ianuarie 2016, întocmit de către notarul public Condorachi Olga, din numele defunctei Elenei Plugari, declararea nulă a declarației depusă de Rotaru Mihail privind acceptarea succesiunii din 17 iunie 2016, declararea nulă a declarației depusă de Onofraș Mihail privind acceptarea succesiunii din 4 iulie 2016, declararea nulă a certificatului de moștenitor testamentar din 23 septembrie 2016, recunoașterea dreptului de moștenire după Plugari Ivan asupra imobilului situat în XXXX, nr. cadastral XXXX, cu obligarea notarului public Condorachi Olga să elibereze lui Plugari Ivan certificatul de moștenitor legal asupra imobilului. (f.d. 32)

Pe parcursul examinării cauzei, la 9 februarie 2017 Plugari Ivan a depus o cerere privind completarea temeiului acțiunii, prin care aduce la cunoștință faptul că, la ședința de judecată din 23 ianuarie 2017, intervenientul accesoriu Onofraș Mihail a declarat în explicațiile sale că, de fapt pentru bunul imobil sus-menționat, care i-a revenit de la Plugari Elena, în baza testamentului din 18 ianuarie 2016, ultimul a achitat o sumă bănească și în principiu acest imobil a fost procurat în baza unei tranzacții.

Totodată, a afirmat că circumstanțele date confirmă că de fapt toate actele juridice întocmite în vederea testării proprietății lui Plugari Elena, sunt nule.

În rezultat solicită reclamantul, în temeiul art.220, art.227 alin.1), alin.2) lit.c) Cod civil, declararea nulă a tuturor actelor întocmite în baza testamentului din 18 ianuarie 2016.

Prin hotărârea din 30 martie 2017 a Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) a fost respinsă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Plugari Ivan.

La 30 martie 2017 avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Plugari Ivan a declarat apel preliminar împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 27 septembrie 2017 a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de către avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Plugari Ivan și a fost menținută hotărârea Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) din 30 martie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 220, 227 alin. (1), (2) lit. c), 1432, 1449 alin. (1), (3) ale Codului civil, care reglementează nulitatea actului juridic ce contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri, nulitatea actului juridic afectat de eroare, dispoziții generale cu privire la moștenire și testament, precum și art. 118 alin. (1) CPC, care prevede obligația probațiunii în judecată.

A notat faptul că, testamentul nr. 296 din 18 ianuarie 2016, întocmit de către defuncta Plugari Elena la notarul public Condorachi Olga întrunește condițiile valabilității actului juridic.

Astfel, argumentul apelantului precum că defuncta Plugari Elena la momentul întocmirii testamentului și-a pierdut discernământul, fiind în stare de comă, fapt ce exclude posibilitatea reală de fapt ca, Plugari Elena să fi semnat testamentul nr.296 din 18 ianuarie 2016, nu poate fi susținut, or, în invocarea acestui argument, dânsul nu a prezentat careva probe concludente în acest sens.

Mai mult, după cum rezultă din conținutul testamentului, acesta a fost întocmit în fața notarului, la cererea defunctei Plugari Elena, i-a fost citit conținutul lui, a fost semnat de testator, fiind verificată capacitatea de exercițiu a acesteia.

De asemenea, Colegiul a menționat că apelantul nu a prezentat probe care să indice la faptul că Plugari Elena în momentul întocmirii testamentului era fără discernământ, aceasta deoarece martorii care au fost audiați în ședința de judecată nu indică la faptul că defuncta Plugari Elena s-ar fi aflat în comă la 18 ianuarie 2016 și ar fi fost lipsită de discernământ.

La fel, ținând cont de faptul, testamentul este încheiat fără careva erori cu privire la identitatea părților contractului, fiind indicate corect numele și prenumele testatorului și a moștenitorilor testamentari, acesta nu contravine normelor imperative, ordinii publice sau bunelor moravuri, și respectiv, nu sunt prezente temeiurile indicate de apelant pentru a constata nulitatea actului juridic.

La 12 februarie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Plugari Ivan, reprezentat de avocatul, Paciurca Iulian a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Plugari Ivan prin intermediul reprezentantului, avocatul Paciurca Iulian a indicat că la data întocmirii testamentului din 18 ianuarie 2016, defuncta Plugari Elena nu avea capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale, inclusiv să semneze un careva act juridic, deoarece cu câteva zile până la decesul ultimei, din 19 ianuarie 2016 și-a pierdut discernământul, fiind în stare de comă.

Așadar, consideră că, acest fapt exclude posibilitatea reală de fapt ca, defuncta Plugari Elena să fi semnat testamentul nr.296 din 18 ianuarie 2016, cea ce rezultă că, acțiunile notarului și a lui Onofraș Mihail și Rotaru Mihail poartă un caracter ilegal, iar testamentul urmează a fi declarat nul.

De asemenea, consideră că declarațiile și certificatul de moștenitor testamentar, la fel urmează a fi declarate nule de instanța de judecată, deoarece au fost emise în baza unui act juridic întocmit cu încălcarea normelor imperative ale legislației.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel fapt ce denotă o încălcare a prevederilor art.6 CEDO, ceea ce se echivalează cu nesoluționarea fondului cauzei.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, se atestă că Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei din 16 noiembrie 2017 la 13 decembrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 25562. (f.d. 139)

Astfel, având în vedere că la materialele cauzei se conține dovada recepționării de către reprezentantul recurentului, avocatul Paciurca Iulian contra semnătură la 15 decembrie 2017 a copiei deciziei instanței de apel din 16 noiembrie 2017, iar de Plugari Ivan la 19 decembrie 2017. (f.d. 140, 144) recursul declarat la 12 februarie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Plugari Ivan, reprezentat de avocatul, Paciurca Iulian, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Plugari Ivan, reprezentat de avocatul, Paciurca Iulian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Plugari Ivan, reprezentat de avocatul, Paciurca Iulian.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Plugari Ivan, reprezentat de avocatul, Paciurca Iulian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan